

Vzpomínka na doc. RNDr. Ing. Josefa Zahradníčka, CSc.

Na začátku tohoto roku, 19. ledna 2026, zemřel ve věku jedenadevadesáti let doc. RNDr. Ing. Josef Zahradníček, CSc., jehož celý profesní život byl úzce svázán s cukerním sektorem, resp. cukrovou řepou. Josef Zahradníček se narodil 14. září 1934 v Benešově jako syn zemědělce.

V době heydrichiády byla celá rodina násilně vystěhována na Berounsko, po roce 1945 se usídlila v Zálezlech na Chomutovsku. Po ukončení základní školy v roce 1948 musel Josef jako syn „kulaka“ začít pracovat v zemědělství. Až v roce 1950 mohl zahájit studium na dvouleté zemědělské škole v Údlících a následně v Roudnici nad Labem, kde maturoval. V roce 1955 byl přijat na agronomickou fakultu Vysoké školy zemědělské v Praze. Studium na této škole ukončil v roce 1960 s výborným prospěchem a zahájil své působení v cukrovarnickém průmyslu.

Nastoupil jako agronom do Pražských cukrovarů, n. p., Čakovice, v roce 1962 pak přešel do biologického oddělení Výzkumného ústavu cukrovarnického jako výzkumný pracovník. Na doporučení ředitele VÚC, profesora Šandery, v letech 1960–1966 externě vystudoval druhou vysokou školu – přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy, obor biologie a biochemie, a v letech 1967–1972 absolvoval na katedře chemie a technologie sacharidů FPBT VŠCHT externí vědeckou aspiranturu. V souvislosti s tím přešel v ústavu do funkce vědeckého pracovníka odboru základní suroviny. V roce 1993 se stal vědeckým tajemníkem VÚC Praha. Tuto funkci zastával až do odchodu do důchodu v roce 2000. Předmětem jeho odborného zájmu byla především fyziologie cukrové řepy, její technologická kvalita, poslizňové skladování a ochrana.

Josef Zahradníček byl po celý svůj život velmi aktivní i mimo své mateřské pracoviště. V letech 1987–1990 přednášel na Agronomické fakultě VŠZ (ČZU), kde byl také po habilitačním řízení jmenován docentem (1990). Řadu let zde byl členem Státní zkušební komise a od roku 1994 jejím předsedou. V témže roce se stal členem Vědecké rady Agronomické fakulty. Jako pedagog působil i na VŠCHT v Praze a Slovenské vysoké škole technické v Bratislavě, byl školitel a vedoucí více než sedmdesáti diplomantů. Je autorem téměř čtyř set publikací, z toho více než sta původních vědeckých prací zveřejněných v tuzemsku i v zahraničí. Byl dlouholetým členem Čs. biochemické společnosti při ČSAV a řádným členem ČAZV, kde pracoval v několika komisích. Od roku 1990 byl členem Mezinárodní komise pro kvalitu a skladování cukrovky při IIRB v Bruselu. Za pedagogickou a vědeckou činnost obdržel v roce 2004 od rektora ČZU zlatou medaili a v roce 2009 zvláštní cenu rektora „Bohyni úrody Ops“.

Aktivitu si docent Zahradníček zachoval i dlouho po odchodu do důchodu. Stal se mj. iniciátorem a předsedou „Učené společnosti prof. Václava Košťáře“. Z debatního kroužku bývalých žáků zakladatele československé biochemie se postupně stalo respektované shromáždění, které navštěvovalo k diskusím mnoho osobností naší vědy i průmyslu. Neúnavnou činnost přerušilo až vážné zrakové onemocnění. Čest jeho památce.

Karel Duffek